

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 3 โรงเรียน มีนักเรียน จำนวน 310 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนตะคร้อพิทยา อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวม 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยมีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอไพศาลี จังหวัด นครสวรรค์ ซึ่งมีโรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนไพศาลีพิทยา โรงเรียนตะคร้อพิทยา และโรงเรียนวังข่อยพิทยา ดำเนินการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก ได้โรงเรียนตะคร้อพิทยา

2. สสำรวจจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ โรงเรียนตะคร้อพิทยา ปรากฏว่ามี 2 ห้องเรียน แต่ละห้องมีนักเรียนห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งมี ลักษณะคละเทศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. จัดห้องเรียนใหม่โดยพิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนทั้งสองห้อง จากผลการสอบวิชาสังคมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) นำผลการเรียนของนักเรียนทั้งหมดมาเรียงลำดับเป็นคู่ แล้วจับฉลากให้ นักเรียนคนหนึ่งอยู่ห้องที่ 1 นักเรียนอีกคนหนึ่งอยู่ห้องที่ 2 ซึ่งจะทำให้ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมี ความสามารถที่ไม่แตกต่างกัน จะได้นักเรียน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 30 คน รวมเป็น 60 คน

4. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก ให้นักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และ นักเรียนอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม

4.1 กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ ร่วมมือ โดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด

4.2 กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการสอนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด ในรายวิชา ส 203 ทวีปของเรา เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และภูมิภาคเอเชียใต้

3.2 แผนการสอนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ ในรายวิชา ส 203 ทวีปของเรา เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และภูมิภาคเอเชียใต้

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชา ส 203 ทวีปของเรา

3.4 แบบวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่ม ควบคุม โดยการทดสอบค่าทีกรณีข้อมูลเป็นอิสระต่อกัน

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าทีกรณีข้อมูลไม่เป็นอิสระต่อกัน

4.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าทีกรณีข้อมูลไม่เป็นอิสระต่อกัน

4.4 เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าทีกรณีข้อมูลเป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งแสดงออกในลักษณะของการให้ความร่วมมือในการจัดสถานที่ในการเรียนที่ต้องมีการจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เป็นกลุ่ม การเข้าเรียนโดยพร้อมเพรียงกันไม่เคยขาดเรียนตลอดระยะเวลาของการทำการทดลอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนโดยร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมอภิปรายซักถาม นักเรียนที่เรียนเก่งกว่าจะกระตือรือร้นในการช่วยอธิบายให้เพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าเข้าใจใน บทเรียนมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนา

ความคิดมีส่วน ในการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น อันทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นด้วย

จากผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนรินทร์ กระจ่าง (2542) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ส 402 สังคมศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะนัทร ขาวแก้ว (2542) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิดกับการสอนแบบปกติ ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิจัยที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิด สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

1. นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิดพยายามช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน นักเรียนที่เรียนเก่งกว่าจะช่วยอธิบายให้เพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าเข้าใจมากขึ้น ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่ามีความกระตือรือร้นมากขึ้น
2. การที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมอภิปราย ชักถาม ทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มมีความเข้าใจในเรื่องที่อภิปรายอย่างแจ่มชัดมากขึ้น
3. การที่ใช้วิธีนักเรียนสอนเพื่อนในกลุ่มกันเอง นักเรียนจะสามารถสื่อภาษาซึ่งเป็นที่เข้าใจในวัยเดียวกัน ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้น
4. การที่นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปรินสาความคิดเกิดเจตคติที่ดีในด้านการเห็นความสำคัญของวิชาและด้านความสนใจในวิชาสังคมศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมา ($\bar{X} = 4.37$ และ 4.35) ซึ่งคุณลักษณะ 2 ประการนี้ น่าจะส่งผล หรือมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้

จากเหตุผลดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ อรพรรณ พรสีมา (2540 : 59) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นการเรียนที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี นักเรียนในกลุ่มทุกคนจะช่วยเหลือ ร่วมกันอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความ

ร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เข้าใจ นักเรียนที่เรียนไวและช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าเพื่อให้ตามเพื่อนทัน นอกจากนี้ อารี สันหลวี (2543 : 36 – 37) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือว่า การเรียนแบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รู้สึกว่าตนเองเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน และยังมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่ง จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 2002 : 3 – 4) ได้กล่าวไว้ว่าการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในทางบวก โดยสมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย และเป็นไปตามหลักการของทฤษฎีตาข่ายการปฏิบัติงาน โดยพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 46 – 47) กล่าวว่า หลักการสำคัญที่จะให้ได้ผลงาน ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงานที่ รับผิดชอบ ซึ่งการที่จะทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมนั้นจะต้องสร้างบรรยากาศของการยอมรับซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน สามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจกัน เพื่อทำให้กิจกรรมของกลุ่มประสบผลสำเร็จ

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ กนกพร แสงสว่าง (2540) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

1. นักเรียนมีโอกาสได้อภิปราย ซักถาม แสดงความคิดเห็น และอธิบายเนื้อหาในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อกัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนมากขึ้น

3. สมาชิกแต่ละกลุ่มต่างมีบทบาทในการทำงานร่วมกัน ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมากกว่าการแข่งขันกัน ทำให้เกิดความสามัคคีกันภายในกลุ่ม

จากเหตุผลดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2541 : 40) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร เข้าสังคม การเป็นผู้นำ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันคิดหาข้อมูล ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีได้คิด พูด แสดงความคิดเห็น และลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้นักเรียนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย รวมทั้งการศึกษาของวัฒนาพร ระวังทุกข์ (2541 : 44 – 45) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเมื่อผู้ที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือผู้เรียนอ่อนเขาจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดของสิ่งที่กำลังเรียนได้ชัดเจนขึ้นขณะที่ผู้เรียนอ่อนสามารถเรียนรู้จากเพื่อนที่ใช้ภาษาใกล้เคียงกันได้ได้ง่ายกว่าเรียนจากครู อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าทำงาน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง และตามหลักการทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่ง ทิศนา แจมมณี, ทองอินทร์ วงโสธร และหลุย จำปาเทศ (2541 : 91-92) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ ว่าการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากความเข้าใจจึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเองนั้นมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี ซึ่งมีลักษณะสำคัญสอดคล้องกับการเรียนแบบร่วมมือ คือ หลักการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้พยายามจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนให้ทั่วถึงมากที่สุด เพราะการที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม ความกระตือรือร้นที่จะเรียน

3. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ถึงแม้ว่าผลคะแนนเฉลี่ยการเรียนหลังเรียนจะต่ำกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด แต่สามารถพัฒนาการเรียนของนักเรียนได้ จะเห็นได้ว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศวรรณ รื่นเริง (2538 : 88) ที่กล่าวว่า วิธีการสอนแบบปกติเป็นเทคนิควิธีการ

หนึ่ง ที่ผู้สอนมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ครูสามารถนำเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ มาใช้ให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วันเพ็ญ วรณโกมล (2542 : 86 – 114) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ว่าครูมีบทบาทสำคัญในการนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้สอนควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยยึดจุดประสงค์ของการสอน และเนื้อหาที่สอนเป็นเกณฑ์ ในการดำเนินการสอนผู้สอนต้องเตรียมการสอนทุกครั้ง และจัดกิจกรรมตามความเหมาะสมกับตัวผู้สอน และตัวผู้เรียนด้วย ซึ่งวิธีที่เหมาะสมกับวิชาสังคมศึกษา มีหลายเทคนิควิธีด้วยกัน เช่น วิธีสอนแบบอุปมาน แบบอนุমান แบบแก้ปัญหา แบบสืบสวนสอบสวน แบบศูนย์การเรียน แบบใช้คำถาม แบบบรรยาย แบบบูรณาการ แบบเบญจฉันทน์ แบบบทบาทสมมุติ แบบสถานการณ์จำลอง แบบโครงการ แบบสาธิต เป็นต้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนครูสามารถใช้หนังสือคู่มือครูเป็นแนวทางในการสอน และปรับปรุงให้เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมแต่ละบทเรียนเป็นรายบุคคล ในบทเรียนจะมีแผนที่ รูปภาพ ประกอบการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้น และได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกคน อันมีผลทำให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการทดลองสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มในระยะเวลาอันสั้น ๆ เพียง 6 สัปดาห์ เป็นการยากที่จะเกิดเจตคติต่อสิ่งใดได้ในระยะเวลาอันจำกัด โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน แต่ถ้าหากจะพิจารณาเฉพาะค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มแล้วจะพบว่าเป็นตัวเลขที่น่าพอใจเพราะมีระดับคะแนน 4.31 และ 4.18 ตามลำดับ
2. ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ครูผู้สอนประจำวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติอยู่แล้ว และในการทดลองยังได้ทำการสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง เมื่อทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ดังนั้นผู้สอนจึงควรจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด ในการสอนแบบนี้ผู้สอนควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดให้เข้าใจ ก่อนที่จะนำไปใช้ สิ่งสำคัญคือผู้สอนต้องวิเคราะห์เนื้อหาว่าเหมาะสมที่จะแบ่งเป็นหัวข้อย่อย ๆ ที่ค่อนข้างเท่าเทียมกันได้

1.2 สำหรับนักเรียนที่ยังไม่เคยเรียนแบบนี้ผู้สอนต้องปฐมนิเทศ แนะนำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจหลักการ ประโยชน์และเห็นความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง รวมทั้งการวางแผนด้านเวลาในการสอนระยะแรกต้องใช้เวลาในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีเรียนแบบนี้

1.3 ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดครูต้องจัดทำสื่อประกอบต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เช่น ใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นต้น เนื่องจากนักเรียนต้องมีบทบาทเป็นทั้งผู้เรียนและผู้สอนเพื่อน และควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา ภาษาความชัดเจน และความน่าสนใจของสื่อต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนแบบนี้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยผลการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ หรือในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อศึกษาว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิด มีความเหมาะสมกับรายวิชาหรือเหมาะสมกับระดับชั้นต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยผลการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคปริศนาความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาและพัฒนการด้านคุณสมบัติของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย การพัฒนาบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบ เป็นต้น

2.3 ควรมีการนำวิธีการสอนแบบร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ มาศึกษาวิจัยเปรียบเทียบว่ารูปแบบใดมีความเหมาะสมกับเนื้อหาในรายวิชา ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน